Zdroje dat - Dopravní nehodovost

Publikováno: 7. 3. 2007

Základním zdrojem dat o nehodovosti v ČR je policejní databáze silniční dopravní nehodovosti ČR na PP ČR. Počet usmrcených se sleduje primárně v období do 24 hod. po nehodě, avšak pro srovnávací účely v mezinárodním měřítku i do 30 dnů po nehodě.

V mezinárodním měřítku existuje celá řada databází silniční dopravní nehodovosti. Patří mezi ně zejména IRTAD, CARE, EHK-OSN, ECMT, Eurostat, FARS a další.

IRTAD

Databáze IRTAD (International Road Traffic Accident Database) je jednou ze základních databází dopravní nehodovosti. Tato databáze průběžně shromažďuje údaje o nehodovosti v silničním provozu a jejich souvislostech s demografickými, infrastrukturními a provozními ukazateli. Databáze obsahuje souhrnná (agregovaná) mezinárodně srovnatelná data v časových řadách od r. 1970. V rámci IRTAD je dosažena harmonizace a kompletnost dat na mezinárodní úrovni z hlediska základních definic a datového obsahu.

Databáze je přístupná prostřednictvím Internetu na adresehttp://www.irtad.net. Odtud je možný jednak přístup ke všem datům pro členy (přes heslo), jednak veřejný přístup pro všechny zájemce k základním vybraným nehodovým a expozičním datům. Všechna data jsou agregovaná (tzn. jen výsledné počty, nejsou zde obsaženy údaje o jednotlivých nehodách). Údaje o počtu usmrcených osob jsou vztaženy na období 30 dnů po dopravní nehodě. Korekční faktory pro počet usmrcených jsou užívány už jen pro velmi malý počet zemí, protože většina zemí sleduje přímo údaje za 30 dnů. Kromě základních údajů o nehodovosti (počet nehod s poškozením na zdraví, počet usmrcených, zraněných a hospitalizovaných, v členění podle typu a věku účastníka provozu, typu komunikace) jsou v databázi obsaženy údaje o expozici (počet obyvatel, motorových vozidel, dopravní výkon motorových vozidel, délka komunikací podle typu, rozloha státu a dělba přepravní práce mezi jednotlivé typy dopravy). Dále jsou k dispozici hodnoty rizika (vzhledem k obyvatelstvu a dopravním výkonům) a podíl užívání bezpečnostních pásů řidiči osobních automobilů. Údaje jsou vedeny po letech, některé základní údaje i po měsících.

CARE

Evropská databáze silniční nehodovosti CARE (Community database on Accidents on the Roads in Europe), vytvořená a provozovaná v rámci Evropské komise - Generálního direktoriátu pro energii a dopravu (DG - TREN) představuje velmi rozsáhlou databázi s disagregovanými daty (údaje o usmrcených a zraněných spolu s okolnostmi a typem nehody, členěnými po jednotlivých nehodách) pokrývající jednotlivé členské země EU, která má sloužit k hloubkovým analýzám příčin nehodovosti jak na národní, tak na mezinárodní úrovni, a pro vytváření národních i evropské politiky dopravní bezpečnosti.

Na vyhrazené stránce CARE je možno pracovat s celou databází - s připravenými společnými dokumenty nebo tvořit nové dokumenty na základě výběru z databáze podle zvolených kritérií a filtrů. Výstupem není nikdy jednotlivý záznam, ale pouze agregovaná hodnota.

Tento přístup je však pouze za pomocí hesla a zvláštní sítě a to jen pro minimum uživatelů v každém státě.

EHK-OSN

EHK-OSN (mezinárodní organizace se sídlem v Ženevě), která v současné době zahrnuje všechny evropské státy, dále všechny státy bývalého SSSR, Kypr, Izrael, USA a Kanadu (celkem 55 států),

získává nehodová data prostřednictvím zástupců jednotlivých států (ministerstev a statistických úřadů). Následně je vydávána pravidelně ročenka „Statistics of Road Traffic Accidents in Europe and North America“, obsahující data za všechny členské státy.

Tyto údaje jsou kromě toho volně přístupné i na adrese http://www.unece.org/trans/main/wp6/transstatpub.html.

ECMT

ECMT (mezinárodní organizace se sídlem v Paříži), která v současné době zahrnuje všechny evropské státy, evropské státy bývalého SSSR včetně zakavkazských republik (Litvu, Lotyšsko, Estonsko, Rusko, Ukrajinu, Bělorusko, Moldavsko, Gruzii, Ázerbajdžán, Arménii), dále Maroko, USA, Kanadu, Austrálii, Nový Zéland, Japonsko a jižní Koreu (celkem 49 států), získává nehodová data prostřednictvím zástupců jednotlivých států (ministerstev a statistických úřadů). Následně je vydávána pravidelně po 2 letech ročenka „Statistical Report on Road Accidents“, obsahující data za všechny členské státy.

Eurostat

Eurostat (statistický úřad EU se sídlem v Lucembursku) provozuje v rámci celkové databáze i vlastní databázi nehodovosti pro 25 členských států EU. Jsou zde obsažena agregovaná data nehodovosti - počet usmrcených, zraněných, počet usmrcených na mil. obyvatel nebo osobních automobilů, za rok, půlrok, čtvrtrok, měsíc, pro celé státy i jednotlivá správní území (NUTS1, NUTS2).

FARS

Jedná se o disagregovanou databázi nehodovosti (Fatality Analysis Reporting System), kterou spravuje NHTSA (National Highway Traffic Safety Administration, se sídlem ve Washingtonu) spadající pod Ministerstvo dopravy USA. Tato databáze obsahuje disagregovaná data dopravní nehodovosti (po jednotlivých nehodách) pro území USA (celkem i po jednotlivých státech) pro roky 1994 - 2004 a je volně přístupná na adrese http://www-fars.nhtsa.dot.gov. Pomocí vstupních formulářů je možno zadat dotaz s výběrem požadavků (k dispozici je možnost volby ze 148 charakteristik vztahujících se k nehodám, vozidlům, osobám a řidičům) a vzápětí obdržet odpovídající agregovaný výstup ve formě jednorozměrné nebo křížové tabulky nebo i výpis jednotlivých případů (neobsahující osobní data).

APRAD

Jiné databáze nehodovosti

Mimo výše uvedené databáze existují ještě některé další méně užívané databáze obsahující data dopravní nehodovosti mezivládních (např. WHO) i nevládních organizací (IRF, IRU, ERSF).